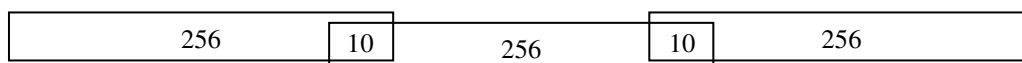

Projekt – predycyjne kodowanie sygnałów

Przygotować plik typu 'wav' zawierający ok. 20 sekundowy fragment zapisu sygnału mowy (próbki reprezentowane przez 16-bitowe słowa, częstotliwość próbkowania 11025 Hz). Napisać program (nadajnika) kodujący zarejestrowany sygnał przy użyciu odpowiedniego filtra 10 rzędu oraz program (odbiornika) rekonstruujący sygnał na podstawie przesłanych z nadajnika parametrów filtra.

Procedura nadajnika (program nadajnika)

- a) Podzielić zarejestrowany sygnał na segmenty obejmujące N próbek każdy ($N = 256$), przy czym sąsiednie segmenty nakładają się (tj. zawierają r ($r = 10$) tych samych próbek na krańcach)

- b) Sygnał w każdym segmencie zamodelować równaniem autoregresyjnym (AR) rzędu r ($r = 10$)

$$y(k) + a_1 y(k-1) + \dots + a_r y(k-r) = e(k) \quad , \quad k = 1, \dots, N$$

gdzie $y(k)$ oznacza wartość próbki sygnału, a_i ($i = 1, \dots, r$) są współczynnikami zastosowanego filtra $1/A(z^{-1}) = 1/(1 + a_1 z^{-1} + \dots + a_r z^{-r})$, zaś $e(k)$ reprezentuje błąd resztowy. Z uwagi na założenie o stabilności filtra $1/A(z^{-1})$ współczynniki równania AR(r) zidentyfikować przy użyciu algorytmu Levinsona-Durbina (L-D), a nie klasycznego algorytmu najmniejszych kwadratów. **Procedurę L-D należy napisać i zaimplementować samodzielnie.**

Dane $\{y(1), \dots, y(N)\}$ w obrębie segmentu należy wcześniej „spłaszczyć” na krańcach. W tym celu wartości próbek należy pomnożyć przez pewne współczynniki wagowe $w(k)$, np.

$$w(k) = 0.5 [1 - \cos(\frac{2\pi}{N+1}k)] \quad , \quad k = 1, \dots, N$$

Uformowany w ten sposób segment należy uzupełnić po obydwu stronach ciągami r zer, uzyskując dane do procedury identyfikacji: $\{0, \dots, 0, w(1) \cdot y(1), \dots, w(N) \cdot y(N), 0, \dots, 0\}$.

- c) Wyznaczyć ciąg $\{e(k)\}$ błędów resztowych: $e(k) = y(k) + a_1 y(k-1) + \dots + a_r y(k-r)$ dla $k = 1, \dots, N$. W obrębie segmentu znaleźć największy (co do wartości bezwzględnej) błąd resztowy ($e_{\max}$), a następnie przeprowadzić równomierną m -bitową kwantyzację wszystkich błędów w przedziale wartości $\langle -e_{\max}, e_{\max} \rangle$.
- d) Współczynniki a_i ($i = 1, \dots, r$) filtra, wartość $e_{\max}$ oraz ciąg $\{\bar{e}(k)\}$ skwantowanych błędów resztowych dla kolejnych segmentów danych zapisać w pliku binarnie. Określić poziom kompresji sygnału w stosunku do oryginalnego pliku WAV.

UWAGA: Przy zapisie do pliku należy zwrócić uwagę na sposób reprezentacji błędów resztowych, aby zajmowały one właściwą liczbę bitów w pliku!

Procedura odbiornika (program odbiornika)

- a) Na podstawie odczytanych z pliku współczynników a_i ($i = 1, \dots, r$) filtra, wartości $e_{\max}$ oraz ciągu $\{\bar{e}(k)\}$ skwantowanych błędów resztowych zrekonstruować sygnał w danym segmencie

$$y(k) = -[a_1 y(k-1) + \dots + a_r y(k-r)] + e(k) \quad , \quad k = 1, \dots, N$$

Jako warunki początkowe $\{y(0), \dots, y(1-r)\}$ przyjąć r próbek poprzedniego segmentu.

b) Odtworzony segment danych dopisać do pliku zawierającego zrekonstruowane próbki nadawanego sygnału. Procedurę powtórzyć dla kolejnych danych otrzymywanych z nadajnika.

Napisane programy nadajnika i odbiornika należy uruchomić dla różnych poziomów kwantyzacji błędów resztowych, tj. dla $m = 2$ (kwantyzacja dwubitowa – 4-poziomy), dla $m = 3$ (kwantyzacja trzybitowa – 8-poziomów) i dla $m = 4$ (kwantyzacja czterobitowa – 16-poziomów). Jakość rekonstrukcji należy ocenić odsłuchowo oraz za pomocą edytora plików WAV.

W sprawozdaniu należy podać stopień kompresji plików dla poszczególnych poziomów kwantyzacji.